

Haugesund Lakksenter AS

Hemmingstadvn. 25
5500 Haugesund

Deres ref.:

Vår ref.: 2006/364 - 5
MAB VEST 455.1

Saksbeh.:

Dato: 27. oktober 2006

■ Haugesund Lakksenter AS - konkurranseloven § 12 jf. §§ 10 og 11 - avslag på anmodning om å gripe inn mot Norges Bilsportforbund

Innledning

Konkurransetilsynet viser til Deres brev av 28. februar 2006, til tilsynets foreløpige svar av 20. mars 2006 samt til telefonsamtaler 16. og 19. mai 2006. De anfører i Deres brev at Norges Bilsportforbund (heretter NBF) blant annet har opptrådt i strid med konkurranseloven¹ ved å inngå en eksklusivavtale (heretter avtalen) om levering av gokartdekk av merket Bridgestone.

På bakgrunn av klagen har tilsynet foretatt en vurdering av om det foreligger forhold i strid med konkurranselovens forbudsbestemmelser i § 10 og § 11. Som det fremgår av drøftelsen nedenfor er det neppe grunnlag for å konstantere at vilkårene for anvendelse av konkurranselovens § 10 eller § 11 er oppfylt i denne saken.

Sakens bakgrunn

Høsten 2005 utlyste NBF et anbud for levering av gokartdekk i tre år. NBF mottok to tilbud, ett fra Haugesund Lakksenter AS, et karosseri- og lakkeringsverksted i Haugesund (heretter klager), og ett fra Gravidahl Motor AS, et foretak lokalisert i Grimstad som driver med salg av gokarter og reservedeler. Klagers tilbud gjaldt levering av gokartdekk av merket Vega, mens Gravidahl Motors tilbud gjaldt gokartdekk av merket Bridgestone. Gravidahl Motor vant anbudskonkurransen, og inngikk en treårig leveringsavtale med NBF. Avtalen innebærer at gokartutøvere kun tillates å trene og konkurrere på dekk av merket Bridgestone. Foretaket hadde i den foregående treårsperioden en tilsvarende avtale med NBF.

NBF eies av Norges Automobil-Forbund (heretter NAF), Norsk Motor Klubb, Motorførernes Avholdsforbund, Kongelig Norsk Automobilklubb og American Car Club of Norway.

NBF er av Kongelig Norsk Automobilklubb tildelt mandat for å ivareta bilsport i Norge. Forbundet skal i følge mandatet ”samordne, regulere bilsporten i Norge, samt ivareta sportens nasjonale og internasjonale interesser. NBF skal drives uten profittinteresser men skal sikre tilstrekkelig økonomi til å ivareta sitt arbeidsgiveransvar og videre utvikling av sporten. NBF skal medvirke aktivt til at flest mulig, og da spesielt ungdom, får innpass i organisert bilsport under NBF's ansvarsområde...”

¹ Lov av 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.

Det er ved forskrift bestemt at organisert trenings- og konkurransekjøring med gokart på lukket bane skal skje i regi av og med medlemmer i klubb tilsluttet NBF. Kjøringen skal videre følge reglement fastsatt av forbundet.²

NBF utfører på denne bakgrunn ulike oppgaver, herunder å fremforhandle innkjøpsavtaler av utstyr til utøvere av bilsport i Norge. Avtalen mellom NBF og Gravidahl Motor innebærer at sistnevnte har enerett på salg av gokartdekk til utøvere av motorsport i Norge i avtaleperioden. Enerettsavtalen gjelder både salg av gokartdekk til trening på bane og til konkurranser.

Det anføres i klagen at avtalen fører til en konkurransebegrensning ved at andre dekkimportører stenges ute fra markedet i avtaleperioden. På denne bakgrunn bes Konkurransetilsynet å påby opphør av avtalen. Videre hevdes det at Haugesund Lakksenter burde fått tilslag på sitt anbud, da foretaket tilbød en lavere pris enn Gravidahl Motor.

På bakgrunn av informasjon i klagen legger Konkurransetilsynet til grunn at det klages på forhold som det hevdes at er i strid med konkurranseloven § 10. Per telefon har klager imidlertid gitt uttrykk for at forholdet må vurderes både etter konkurranseloven § 10 og § 11. Konkurransetilsynet har i det følgende foretatt en vurdering av hvorvidt avtalen mellom NBF og Gravidahl Motor om levering av gokartdekk er i strid med konkurranseloven § 10 eller § 11.

For å opplyse saken har Konkurransetilsynet innhentet opplysninger fra en rekke aktører i markedet, herunder NAF, NBF, Gravidahl Motor og Ola Svendsen MotorCompany AS. Videre har Konkurransetilsynet hatt et møte med Arild Antonsen og Birger Torjussen ved NBF den 7. september 2006.

Det relevante marked

For å kunne avgjøre hvorvidt avtalen har konkurransebegrensende formål eller virkning etter konkurranseloven, må Konkurransetilsynet først vurdere hvilke markeder som berøres. Konkurransetilsynet henter veiledning fra EFTAs overvåkningsorgans retningslinjer for avgrensning av det relevante marked.³ Avgrensningen har både en produktmessig og en geografisk dimensjon.

Produktmarkedet

Avgrensningen av produktmarkedet foretas ut fra en vurdering av hvorvidt etterspørerne anser produkter som innbyrdes substituerbare.⁴ Etterspørerne vil i dette tilfellet være gokartutøvere, og produktet de etterspør er dekk egnet til trening og konkurranser.

I Norge kan man enten drive med organisert gokart som medlem i en lokal gokart klubb (profesjonell gokart), eller man kan leie gokart på timebasis (kommersiell gokart). De to formene for gokart kjøring reguleres av ulike regelverk og er underlagt ulike kontrollorgan. Det er lite trolig at utøvere som driver med organisert gokart vil være villig til å substituere seg over til å leie gokarter dersom det blir dyrere å drive med sporten, for eksempel som en følge av en ti prosents økning i prisen på gokartdekk. Det er derfor sannsynlig at markedet for gokartkjøring må deles videre inn i et profesjonelt og et kommersielt marked.

For å kunne delta i konkurranser, må utøvere ha dekk med de spesifikasjoner som følger av gjeldende reglement, og det er derfor ikke mulig å substituere til andre dekktyper.

Det stilles ulike kravspesifikasjoner til gokartdekk som skal benyttes til trening og i konkurranser og til gokartdekk som skal brukes i kommersiell utleievirksomhet. Etter det Konkurransetilsynet kjenner til kan importører av dekk til profesjonell gokartkjøring også importere dekk til

² Forskrift av 15. januar 2001 nr. 26 om motorsport på lukket bane eller annet avsperrt område og om annen bruk av go-kart, første kapittel

³ Kunngjøring fra EFTAs overvåkningsorgan om avgrensning av det relevante markedet innen konkurranseretten i EØS-området, EF-tidende 1998/L200/48 og EØS-tillegget til EF tidende 1998/nr.28/3.

⁴ EFTAs overvåkningsorgans kunngjøring om avgrensning av det relevante markedet, punkt 13 flg.

kommersiell gokartkjøring. Det eksisterer en del importører av rimeligere dekk som egner seg til kommersiell gokartkjøring. Disse er det vanskelig å konkurrere med på pris for importører av høykvalitetsdekk som for eksempel Bridgestone, Dunlop og Vega. Importører av rimelige dekk til kommersiell gokartkjøring kan imidlertid normalt ikke importere dekk til profesjonell gokartkjøring da produsenter av rimelige gokartdekk til kommersielt bruk normalt ikke tilbyr dekk med de tekniske spesifikasjoner som kreves til profesjonell gokartkjøring.

For denne sakens løsning legger Konkurransetilsynet til grunn at produktmarkedet minst omfatter dekk til profesjonell gokartkjøring. Tilsynet har ikke funnet det nødvendig å ta endelig stilling til hvorvidt produktmarkedet kun omfatter dekk til profesjonell gokartkjøring eller om det også omfatter dekk til kommersiell gokartkjøring. Det har heller ikke vært nødvendig å vurdere hvorvidt gokartdekk inngår som en del av et større dekkmarked.

Det geografiske markedet

Et relevant geografisk marked omfatter det området hvor de berørte foretakene ved tilbud av varer og tjenester møter tilstrekkelig ensartete konkurransevilkår, og som kan holdes atskilt fra tilgrensende områder på grunn av merkbart forskjellige konkurransevilkår.

NBF er lokalisert i Oslo, mens utøvere av gokart trener og konkurrerer på baner tilknyttet lokale klubber i ulike deler av landet. Gravdahl Motor er lokalisert i Grimstad, mens Haugesund Lakkssenter er lokalisert i Haugesund.

Avtalen med NBF innebærer at Gravdahl Motor på ethvert tidspunkt skal ha et visst antall gokartdekk på lager i Norge, og at det skal være tilstrekkelig antall dekk tilgjengelig ved konkurranser. Foretaket har forpliktet seg til enten selv å være tilstede ved lokale gokartarrangement i Norge eller til å sørge for at en annen forhandler av merket Bridgestone er tilstede. Konkurransetilsynet er ikke kjent med at internasjonale tilbydere av gokartdekk uten et tilknyttet foretak i Norge har tilbudt å levere gokartdekk til NBF. Dette tilsier at det geografiske markedet trolig er nasjonalt.

Konkurranseloven § 10

Konkurransetilsynet har vurdert om den påklagede praksisen er i strid med konkurranseloven § 10. Bestemmelsen forbyr uavhengige foretak å samarbeide på en måte som har til formål eller virkning å begrense konkurransen i et marked.

Avtalen mellom NBF og Gravdahl Motor som innebærer at norske gokartutøvere kun kan kjøre på dekk av merket Bridgestone, er en avtale mellom uavhengige foretak, og grunnvilkåret for anvendelse av konkurranseloven § 10 er dermed oppfylt. For at avtalen skal være forbudt etter konkurranseloven § 10, må den imidlertid ha til formål eller virkning å begrense konkurransen.

Forbudet gjelder både konkurransebegrensninger mellom foretak på samme omsetningstrinn (horisontalt samarbeid) og konkurransebegrensninger mellom foretak på ulike omsetningstrinn (vertikalt samarbeid). Samarbeidet mellom NBF og Gravdahl Motor er vertikalt. Normalt har horisontale samarbeid vært ansett som mer skadelig for konkurransen enn vertikale samarbeid fordi det er tale om et samarbeid mellom faktiske eller potensielle konkurrenter.

Konkurranseloven § 10 er utformet etter mønster av EF-traktaten artikkel 81, og EØS-avtalen artikkel 53. Det understrekes i forarbeidene til konkurranseloven at praksis og retningslinjer om de tilsvarende forholdene i EF-traktaten og EØS-avtalen vil være retningsgivende ved fastsettelsen av omfanget av forbudet i konkurranseloven § 10.⁵ I praksis fra EF-domstolen er det søkt å angi hvilke avtaler som kan anses for å ha et konkurransebegrensende formål og av den grunn kan være i strid med artikkel 81. Generelt er det antatt at eneleverandøraftaler normalt ikke kan anses for å

⁵ Ot.prp. nr. 6 (2003 – 2004), s. 68.

ha et konkurransebegrensende formål.⁶ Det vil derfor i det følgende foretas en konkret vurdering av om avtalen mellom NBF og Gravdahl Motor kan sies å ha en konkurransebegrensende virkning.

EFTAs overvåkningsorgan har utarbeidet egne retningslinjer for anvendelsen av EØS-avtalen artikkel 53 på vertikale avtaler.⁷ Det fremgår av retningslinjene hvilke momenter overvåkningsorganet anser som relevante ved vurderingen av om en vertikal avtale er i strid med forbudet mot konkurransebegrensende avtaler.

I retningslinjene slår overvåkningsorganet fast at merkeeksklusivitet er unntatt i henhold til gruppeunntaket når leverandørens markedsandel ikke overstiger 30 prosent og forutsatt at konkurranseklausulen er begrenset til fem år. For markedsandeler over denne grensen eller varighet over fem år, må avtalen vurderes i forhold til retningslinjene i hver enkelt sak.

Leverandørens markedsstilling er en særlig viktig faktor ved vurdering av konkurranseklausulens eventuelle skadelige virkninger på konkurransen. Vanligvis er det leverandøren som pålegger en slik forpliktelse, og leverandøren har som oftest lignende avtaler med andre kjøpere. Også konkurranseklausulens omfang og varighet har betydning for hvorvidt en vertikal avtale er egnet til å skade konkurransen. Jo større den bundne markedsandelen er, desto større grad av utestengning kan man forvente. Tilsvarende vil graden av utestengning forventes å bli større jo lengre konkurranseklausulen gjelder.

Avtalen mellom NBF og Gravdahl Motor innebærer at NBF pålegger utøvere som driver med profesjonell gokart å benytte dekk av merket Bridgestone, og at andre leverandører avskjæres fra å selge gokartdekk til utøvere som driver med profesjonell gokartkjøring. Som tidligere nevnt er det fastsatt gjennom forskrift at gokartkjøring på lukket bane skal følge reglement fastsatt av NBF. Konkurransetilsynet vil derfor i det følgende bare vurdere hvorvidt NBFs leveringsavtale med Gravdahl Motor strider mot konkurranseloven.

Avtalen skiller seg fra de mest vanlige eksklusive leveringsavtaler ved at det er kjøper som har initiert avtalen ved å legge leveransen ut på anbud. NBF er en nullprofittorganisasjon som har til oppgave å ivareta bilsporten i Norge. På denne bakgrunn har NBF etter Konkurransetilsynets vurdering insentiver til å bidra til effektiv konkurranse blant leverandører av gokartdekk, og det er således lite trolig at NBF vil ønske å initiere en konkurranseskadelig avtale.

Avtalen er ingen ren eneleverandøravtale da den ikke binder gokartutøvere til å kun kjøre på gokartdekk fra Gravdahl Motor. Utøverne har mulighet til å kjøpe dekk fra ulike tilbydere, men er begrenset til å kjøre på dekk av merket Bridgestone. Gravdahl Motor selger i følge NBF gokartdekk til en rekke forhandlere som videreselger dekkene til utøvere. Forhandlerne som videreselger dekk fra Gravdahl Motor forholder seg til en maksimumspris ved videresalg tilsvarende prisene som inngår i avtalen, men de står fritt til å tilby dekkene til en lavere pris. Forhandlere kan videre parallellimportere Bridgestone dekk og videreselge dem til norske utøvere, og utøvere kan selv importere Bridgestone dekk. Det er således sannsynlig at intra-merke konkurransen ivaretas gjennom konkurranse mellom ulike leverandører av gokartdekk av merket Bridgestone.

I avtaleperioden vil det ikke være inter-merke konkurranse i markedet for leveranser av gokartdekk til profesjonell kjøring i Norge, da avtalen avskjærer leverandører av gokartdekk av andre merker fra å selge dem i konkurranse med Bridgestone. Det eksisterer imidlertid slik konkurranse mellom leverandører i forkant av hver treårsperiode. Videre vil leverandører av gokartdekk av andre merker kunne forbli i markedet i avtaleperioden ved å drive annen kommersiell virksomhet. Eksempelvis driver importør av Dunlop gokartdekk også med import av Dunlop bildekk, mens importør av Bridgestone gokartdekk også importerer annet utstyr til gokarter.

⁶ Se sak C-234/89 Delimitis.

⁷ Se retningslinjer fra EFTAs overvåkningsorgan om vertikale begrensninger, EF-tidende 2002/C-122/1 og EØS-supplementet til EF-tidende 2002/nr.26/7.

Gravdahl Motor har en høy markedsandel i markedet for dekk til profesjonell gokartkjøring i avtaleperioden. Bridgestone, Dunlop og Vega er imidlertid alle store internasjonale aktører innen dekk til profesjonell gokartkjøring, og det er sannsynlig at Gravdahl Motor vil møte betydelig konkurranse fra importørene av Dunlop og Vega ved inngangen til neste avtaleperiode ettersom det ikke er noe som tyder på at ett eller begge av sistnevnte foretak er på vei ut av markedet.

Avtalen har en varighet på tre år. I EFTAs overvåkningsorgans retningslinjer for vertikale avtaler slås det fast at konkurranseklausuler med varighet på mindre enn ett år som inngås av foretak uten dominerende markedsstilling normalt ikke vil ha merkbare konkurransebegrensende virkninger eller gi netto negative virkninger. Konkurranseklausuler med en varighet fra ett til fem år som inngås av foretak uten dominerende markedsstilling, krever vanligvis en grundig vurdering av de negative og positive virkningene på konkurransen. Foretak med en dominerende markedsstilling kan pålegge sine kjøpere konkurranseklausuler bare dersom de objektivt kan rettferdiggjøre slik atferd innenfor rammen av konkurranseloven § 11.

Hvorvidt en avtale er av så lang varighet at den vil virke konkurransebegrensende vil variere med karakteristikker i det enkelte marked. I dette tilfellet møter avtaleparten konkurranse fra importører av kjente merkevarer ved inngangen til neste avtaleperiode, og det er sannsynlig at antall konkurrenter i markedet vil være forholdsvis konstant. I tidligere perioder har NBF inngått tilsvarende avtaler med både Gravdahl Motor og med en forhandler av Vega, uten at det har ført til et bortfall av konkurranse ved neste anbudsrunde. Til tross for at Dunlop ikke har hatt slik avtale med NBF er merket fortsatt representert i Norge via en importør. Det foregår en konkurranse i forkant av hver avtaleinngåelse og avtalen om enerett innebærer sannsynligvis hard konkurranse mellom leverandørene om å oppnå denne leveransen. Følgelig er det som tidligere nevnt nærliggende å anta at dagens leverandør vil møte konkurranse også ved inngangen til neste avtaleperiode.

Det er som nevnt et vilkår i avtalen at Gravdahl Motor eller en annen forhandler av gokartdekk av merket Bridgestone skal være representert på alle lokale gokart arrangement med tilstrekkelig antall gokartdekk, og Gravdahl Motor plikter å ha et visst antall gokartdekk på lager i Norge til enhver tid. Klausulen om tilstedeværelse ved ulike arrangement, og nivå på lagerbeholdning innebærer en økt kostnad for leverandør. Konkurransetilsynet ser at den begrensede kundemassen på hvert stevne gjør at det kan være lite hensiktsmessig for flere foretak å operere parallelt med et så høyt servicenivå som det Gravdahl Motor har forpliktet seg til gjennom avtalen. Nødvendige relasjonsspesifikke investeringer knyttet til for eksempel lagerbeholdning kan føre til at det er mest effektivt for NBF å inngå tidsbegrensede leverandøravtaler med merkeeksklusivitet.

Hvor stor del av markedet avtalen omfatter avhenger av hvorvidt en også inkluderer dekk til kommersiell gokartkjøring, om en kun ser på gokartdekk til profesjonelt bruk eller om en har en bredere markedsdefinisjon som innebærer at gokartdekk er en del av et større dekkmarked. Konkurransetilsynet har som tidligere nevnt ikke funnet det nødvendig å konkludere på hva som er det relevante produktmarkedet i dette tilfellet. Dersom en kun tar utgangspunkt i gokartdekk til profesjonelt bruk omfatter avtalen hele markedet, mens den omfatter under halve markedet målt i antall baner dersom en også inkluderer gokartdekk til kommersielt bruk.

Markedet for profesjonell gokartkjøring er av begrenset omfang, da det i følge NBF kun er om lag 1200 aktive gokartutøvere totalt i Norge i dag. Ifølge NBF var gokartdekk tidligere ofte vanskelig tilgjengelig for utøvere som kun drev på nasjonalt nivå, og det ble inngått en eksklusiv leveringsavtale med én leverandør for å sikre utøverne pålitelig og rimelig tilgang til gokartdekk. I følge NBF har forbundet tidligere foreslått for leverandørene av Vega og Bridgestone at de begge kunne levere gokartdekk i en avtaleperiode. Ingen av dem var imidlertid interessert i en slik avtale da salget ikke ville bli stort nok til at det ville være lønnsomt.

På bakgrunn av ovennevnte momenter finner tilsynet at det er lite trolig at den aktuelle avtalen begrenser konkurransen om leveranser av gokartdekk i Norge, og at avtalen derfor neppe er i strid med konkurranselovens § 10.

Konkurranseloven § 11

Konkurranseloven § 11 første ledd forbyr ”*et eller flere foretaks utilbørlige utnyttelse av sin dominerende stilling*”. Bestemmelsen oppstiller to vilkår som må være oppfylt for at forbudet skal være overtrådt. For det første må foretaket ha en dominerende stilling, og for det andre må foretakets atferd innebære en utilbørlig utnyttelse. Det er ikke forbudt i seg selv å ha en dominerende stilling, men konkurranseloven § 11 setter visse grenser for hvordan dominerende foretak kan opptre i markedet. Et dominerende foretak har et særlig ansvar for å unngå at dets atferd begrenser konkurransen.

Konkurranseloven § 11 er utformet etter mønster av EF-traktaten artikkel 82, og EØS-avtalen artikkel 54. Det understrekes i forarbeidene til konkurranseloven at praksis og retningslinjer om de tilsvarende forholdene i EF-traktaten og EØS-avtalen vil være retningsgivende ved fastsettelsen av omfanget av forbudet i konkurranseloven § 11.⁸

For å fastslå om et foretak har dominerende stilling, må markedsposisjonen til det aktuelle foretaket vurderes, på grunnlag av en geografisk og produktmessig markedsavgrensning. I de fleste tilfeller vil det ikke være tale om dominerende stilling hvis det aktuelle foretaket har en markedsandel på under 40 prosent. Dersom foretaket har over 40 prosent markedsandel kan det være tale om dominerende stilling, men det beror på en nærmere vurdering.

Gravdahl Motor har en høy markedsandel i markedet for dekk til profesjonell gokartkjøring i perioden aktøren har avtale med NBF, men må ved inngangen til en ny avtaleperiode konkurrere med andre etablerte aktører, som importørene av Vega og Dunlop. Det er derfor ikke gitt at Gravdahl Motor har en dominerende stilling. Konkurransetilsynet har ikke funnet det nødvendig å ta stilling til hvorvidt Gravdahl Motor har en dominerende stilling i det relevante markedet, da tilsynet finner at atferden mest sannsynlig ikke innebærer en utilbørlig utnyttelse.

I klagen anføres det at avtalen mellom NBF og Gravdahl Motor fører til at andre tilbydere av dekk til profesjonell gokartkjøring stenges ute fra markedet i avtaleperioden. Konkurransetilsynet vil bemerke at denne utestengelsen er midlertidig, og ikke absolutt. Konkurransen mellom ulike dekkmerker skjer ved inngangen til en ny avtaleperiode. Det er heller ikke knyttet noen begrensning til konkurransen mellom ulike leverandører av Bridgestone dekk i kontrakten, hvilket gjør at avtalen trolig er mindre konkurranseskadelig enn dersom den innebar en absolutt eksklusiv leveringsrett for Gravdahl Motor. Som nevnt i drøftelsen av konkurranseloven § 10 er det lite trolig at avtalepraksisen medfører at noen konkurrenter forsvinner fra markedet. Det er følgelig lite sannsynlig at avtalen medfører konkurransebegrensninger av betydning.

Basert på Konkurransetilsynets undersøkelser i saken er det på den annen side sannsynlig at avtalen fører til visse effektivitetsgevinster for gokartutøverne. For det første innebærer avtalen at utøverne får tilgang til gokartdekk til sentralt fremforhandlede priser, som ifølge NBF er gunstige på grunn av stordriftsfordeler. For det andre innebærer avtalen enkel og hurtig tilgang på gokartdekk for utøverne, ved at Gravdahl Motor forplikter seg til å sørge for at leverandør av Bridgestone gokartdekk er tilstede ved lokale arrangement, samt at foretaket alltid skal ha en viss mengde gokartdekk på lager i Norge. Det er lite trolig at tilsvarende effektivitetsgevinster ville ha blitt oppnådd uten den aktuelle avtalen, og disse effektivitetsgevinstene følger således av avtalen. En slik konklusjon underbygges også av at det har formodningen mot seg at NBF over tid har valgt en slik avtalepraksis, med mindre den gir fordeler for NBF og/eller medlemmene. En avveining av

⁸ Ot.prp. nr. 6 (2003 – 2004), s. 68.

mulige effektivitetsgevinster og konkurransebegrensninger tilsier at avtalen trolig gir netto besparelser som kommer medlemmene i NBF til gode.

Videre er det forhold som tyder på at avtalen er objektivt begrunnet. I så tilfelle kan den være lovlig selv om den skulle føre til konkurransebegrensninger. Markedet for gokartdekk til profesjonell gokartkjøring er av en begrenset størrelse. Gravidahl Motor påtar seg gjennom avtalen forpliktelser som innebærer en økt kostnad. Den begrensede kundemassen på hvert stevne gjør at det kan være lite hensiktsmessig for flere foretak å operere parallelt med et så høyt servicenivå som det Gravidahl Motor har forpliktet seg til gjennom avtalen. Nødvendige relasjonsspesifikke investeringer knyttet til for eksempel lagerbeholdning kan føre til at det er mest effektivt for NBF å inngå tidsbegrensede leverandøravtaler med merkeeksklusivitet. Det er således sannsynlig at den aktuelle avtalen er objektivt begrunnet og følgelig ikke i strid med konkurranseloven § 11.

Det er også stilt spørsmål ved om NBF har overtrådt konkurranseloven § 11. NBF har enerett til å drive bilsport i Norge, og vil således kunne sies å være dominerende innen kjøp av gokartdekk til profesjonelt bruk i Norge. I og med at NBF utelukkende opptrer på kjøpersiden har forbundet etter tilsynets vurdering neppe insentiver til å stenge ute dekkleverandører. På denne bakgrunn er det lite trolig at NBF har utnyttet eller søkt å utnytte en eventuell dominerende stilling. I tillegg kommer at de ovenfor omtalte begrunnelser for avtalen også gjør seg gjeldende ved en vurdering av om NBF har handlet i strid med konkurranseloven § 11.

På denne bakgrunn er det etter Konkurransetilsynets vurdering neppe grunnlag for å konkludere med at den eksklusive leveringsavtalen innebærer at NBF eller Gravidahl Motor utnytter en dominerende stilling i strid med konkurranseloven § 11.

Konklusjon

Konkurransetilsynet er kommet til det er liten sannsynlighet for at det kan konstanteres en overtredelse av konkurranseloven § 10 eller § 11, slik redegjørelsen ovenfor viser. Konkurransetilsynet finner derfor ikke grunnlag for å forfølge saken videre.

Avgjørelsen kan påklages, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Fristen for å klage er tre uker fra avgjørelsen er mottatt. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. For øvrig vises til vedlagt skjema "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak".

Vedlegg:

Skjema "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak"

Kopi til:

Norges Bilsportforbund, Postboks 60 – Bryn, 0611 Oslo
Gravidahl Motor, Frivoldveien 60, 4877 Grimstad